МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

Навчально-науковий інститут загальноуніверситетської підготовки
Кафедра суспільно-гуманітарних наук

СИЛАБУС
з навчальної дисципліни
«*ІСТОРИЧНЕ КРАЄЗНАВСТВО*»
https://op.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=527

Викладач (і) к.і.н., доц. Михайлов Володимир Вікторович
http://www.tsatu.edu.ua/shn/people/myhajlov-volodymyr-viktorovych/
Кількість кредитів 5
Загальна кількість годин 150

Загальний опис навчальної дисципліни

Анотація курсу. Навчальна дисципліна «Історичне краєзнавство» передбачає систематичний виклад матеріалу щодо специфіки історико-краєзнавчих досліджень та історико-культурного розвитку Запорізького краю від давнини до поч. XXI ст. Дисципліна не лише дає уявлення про етапи історичного та культурного розвитку, а й забезпечує розуміння системного взаємозв'язку всіх складових історико-культурного процесу, значення кожного з них у суспільному і духовному розвитку Запорізького краю.

На регіональному рівні історія області досить популярна, в краєзнавчих дослідженнях приймають участь як вчені – історики, так і широкі маси. З цієї точки зору, вона займає виключне місце в системі наук. Цей курс навчає не лише любити свій край, але й любити знання про нього. Участь у зборі краєзнавчих матеріалів висококваліфікованих спеціалістів-істориків, а також аматорів, місцевих жителів має виключне виховне значення. Дослідження різних аспектів історії своєї області робить певний внесок у формування суспільно-історичної та культурної свідомості нації.

Мета курсу: полягає у наданні майбутнім фахівцям теоретичних і практичних знань і навичок з історичного краєзнавства.

Основні завдання курсу:

1. Визначення основних етапів розвитку історичного краєзнавства.
2. Опанування методики краєзнавчого дослідження за різними видами джерел.
3. Проведення краєзнавчого дослідження.
4. Опанування методикою історико-краєзнавчої роботи в учбових, наукових та державних закладах всіх рівнів.

5. Надання відомостей з питань утворення і розвитку запорізького регіону.
6. Вивчення господарства, матеріальної та духовної культури українського населення Запоріжжя, а також інших етнічних груп.

Результати навчання (компетентності)

Компетентності, які здобувач набуде в результаті вивчення дисципліни:

Спеціальність	Загальні компетентності (ЗК)	Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)	Результати навчання (РН)
242 «Туризм і рекреація»	**ЗК1.** Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні **ЗК2.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати	**ФК10.** Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал. **ФК14.** Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці **ФК17**. Здатність розуміти специфіку формування регіонального туристичного продукту та механізму вищої освіти впровадження його в діяльність суб'єктів туристичного бізнесу.	**РН10.** Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, технікотехнологічна). **РН14.** Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття. **РН16.** Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.

	різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя		

Орієнтовний перелік тем лекцій

1. Історичне краєзнавство як галузь знань та напрям історичних досліджень.
2. Археологічні дослідження в краєзнавстві.
3. Українська етнографія та краєзнавство.
4. Музеї в історичному краєзнавстві.
5. Історія повсякденності.
6. Пам’ятки архітектури в історичному краєзнавстві
7. Давня та середньовічна історія Запорізького регіону
8. Козацький період.
9. Запорізький край наприкінці XVIII – в XIX ст.
10. Запорізький край в період ІІ Світової війни
11. Запорізька область від 1945 р. до сьогодення.

Орієнтовний перелік тем практичних занять

1. Вступ до історичного краєзнавства
2. Археологічні джерела в історичному краєзнавстві.
3. Етнографічні дослідження в краєзнавстві
4. Музеєзнавсво
5. Роль архітектури в краєзнавстві
6. Мікроісторія
7. Наш край у давнину та в в епоху середньовіччя
8. Доба козаччини
9. Запорізький край наприкінці XVIII – в XIX ст.
10. Друга світова війна: запорізький рахунок
11. Запорізька область: динаміка розвитку (1985-2014)

Політика курсу

1. Політика щодо відвідування занять. Здобувачі повинні відвідають лекційні й практичні заняття. За об’єктивних причин, за погодженням із керівником закладу, навчання може здійснюватись в он-лайн формі. Усі види робіт треба виконувати своєчасно, згідно з календарним планом. Пропущені заняття необхідно відпрацювати до ПМК. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

2. Політика щодо поведінки на заняттях. Під час практичних занять створюється творчий простір для формування практичних умінь і навичок роботи у колективі. На заняттях необхідно дотриматись правил роботи у групі: шанобливо ставитись до поглядів колег, підтримувати дружню співпрацю та взаємодопомогу, працювати у команді.
3. Політика щодо оцінювання. На заняттях вітаються прояви творчості, креативності та індивідуальний підхід. При оцінюванні враховується активність здобувачів на заняттях, теоретична підготовка, виконання практичних завдань та завдань для самостійної роботи. При відповідях та виконанні завдань вітається творчість, креативність, індивідуальний підхід.
4. При виконанні всіх завдань і видів контролю курсу потрібно дотримуватись академічної доброчесності.

Рекомендована література

1. Верменич Я. Теоретико-методологічні проблеми історичної регіоналістики в Україні. К., 2003.
2. Запорізька область: природа, історія, архітектура, культура, економіка: Ілюстрована енциклопедія. Запоріжжя : Дике Поле, 2006. 400 с.
3. Історичне краєзнавство. Напрями та методи історико-краєзнавчих досліджень : курс лекцій / В. Є. Голубко, А. В. Середяк, Р. Я. Генега та ін. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 304 с.
4. Рутинський М. Музеєзнавство : навч. посібник. К. : Знання, 2008. 428 с.
5. Уривалкін О. М. Історичне краєзнавство: навч. посібник. К. : КНТ, 2023. 296 с.

Гарант _____ Валентина ДЕМКО